

دۇزەخى ئاۋ

شىعرى: ئىسماعىل خورمالى

xurmaly@yahoo.de

سېيدەت باش لە بولىئى ،
كە پرەدبى لە قەتارى شووشە وعەترى قاچاخ
لە بولىئى كە پرەدبى ،
لە جووت بۇون و لە خەرمەنى
ئەو ليوانەي ماق و خاوبۇونەوە دىنن !
لە بۇويىئى كە پرەدبى ،
لە بارىئە و لە گەللى زەرد
لە دىلدارى سەدەي نان وفال وساختە !
لە بۇولىئى كە پرەدبى لەو دەنگانەي

هه میشه هه میشه لهودیو ،
کچینی گیا و
لهو دیو به رائه‌تی عیشق و
لهودیو ریحانه‌ی سیاوه
سوین به بهرد و سوین به ئاو و
سوین به ئایه و
سوین به سووره‌تی موغارت ده خون !
هه‌نی جاریش ودک و ماسی
له‌به‌ر چیغی ماله‌کانی قه‌وزده‌وه
چاو به رومانی قولایی ئاو و
قولایی کوستدا ده خشینن !
سپیده‌ت باش له بولیلی ،
که پر پری له وساتانه‌ی
درهخت به سیبه‌ر و ئاو
به بول و هیشیو مهوجه‌وه خه‌لتان ده بی !
شار به‌رهنگ و
شار به‌درو
به‌دروی شاخدار سوواخ ده دری !
سپیده‌ت باش له بولیلی
له یه‌که‌مین روزه‌کانی تانوکه‌دا
که پری له قیزه‌ی شاخ و
قیزه‌ی باز و قیزه‌ی دهون
که پری له دوکه‌لاوی دوا ساتی ئاوایی سوتان

له زیز بوونی ئیواره‌ی ناو شهقامه جهنجاله‌کان

ئیواره‌ی ئهو ریگایانه‌ی

پرلن له سلاوی زهرده‌په‌ر و

پرلن له سلاوی خوش گله‌یی و

پرلن له گازنده‌ی ئهو كچانه‌ی

عاشقن و عهشق پهروانه‌ی پروزاوه !

چران و دهمیان به‌دوکه‌ل ئاخینراوه !

ئهو كچانه‌ی شه‌مامه‌من و شه‌مامه‌یان

خیسه له بیستانی يه‌خه و به‌روک دهکه‌ن

له په‌یامی هه‌لفرینی مه‌مدا

ئازادی ئه‌ودیو به‌روک و

سهمای ناو ئه‌وین و فرین پیروز دهکه‌ن !

له ته‌کت دام ئه‌ی نیشتمان

له و وختانه‌ی هه‌موان به ژه‌هراوی ژیان ده‌مرین

هه‌موان به داخى ئه‌م هه‌ساره ویرانه‌یه‌وه ده‌مرین

له ته‌کت دام ئه‌ی نیشتمان

له و وختانه‌ی

هه‌موان سوواری جه‌جائی مردن ده‌بین و

هه‌موان ودک يه‌ک ، ودک دوورگه‌کانی مالیزیا و

ماله‌کانی قه‌لا جوجکانی توفانی ئاسیا

به‌سهر سه‌ری توفانه‌وه

سلاوی مردن له يه‌کتر دهکه‌ین

به‌شه‌رمیگی دوستانه‌وه

له دۆزەخى ئاو دەپرسىن !
له تەكت دام ئەي نىشتىمان
لەو وەختانەي
رېشۆلەمەكربازەكان
له گۆلاوي بەفرا
بەبارووتى راوجىيەكان دەخنكىن و
گولەمەيىكانى * بەيروت * يش
ودك هەرە وردىلە ۋەنس وکەنارىيەكان
بەسەر چلى بەفر وشەقامى شارەوه
بە بارووتى بەيتەكانى * نزار * دەخنكىن و
گولەمەيىكانى خۆشمان ودك پەروانە
لە بالكۈنى ھەزار ويەك گۆلدا ،
لە بالكۈنى ھەزارو يەك شىعرا ،
لە باوەشى دەيان قەلەمدا دەفرن ودەنىشنه و
دەنىشنه و دەفرن !!
لە تەكت دام ئەي نىشتىمان
لەو وەختانەي دلدار وعاشقانى تو
بۇ بەر ھەيوانى بزەيەك
زەردىخەنەيەكى لاي شەم
وھ پەيزەي ھەزاران ھەزارە سارەداھە لىدەزنىن و
لە جى ژۇوانى دوعايەكدا
بە سەقەرى شەرمىكە وھ
بەھەشتى خوا وھ لا دەنئىن و

جههنهمن هه لددېزىن

جههنهمن

نيشتمانى بە دەستان وەمەمۇ كچە كۈزراوهكەن !

نيشتمانى گوناھ وئاگر وجوانى !

نيشتمانى بازى مەم و فېنى مەم

بادە وساقى

لە جى ژووانى دۆعایەكدا

بە سەقەرى شەرمىكەوه

قەلەم بىرى

لە كالەكى پارانەوه رادەدەن و دەلىن :

خودايە تو

مالەكانمان

پرکە لە دوكەل وله جريوه

دەقەكانمان پرکە

لە بويرى

لە جورئەت وله عىشلىمى !

بەھەشت بۇ تو و

ئىمە تەنلىڭە كانى

ناو بالى كەنارىيەكانمان بەسە بۇ ژيان !

بەھەشت بۇ تو و

ئىمە تەنلىڭ ونۇوزەي

ھەرزاڭىكى ووشكمان بەسە بۇ ژيان

له تهکت دام ئەی نیشتمان
لەو وەختانەی * مینا *

بەکراسیکى سیم دارى قورمزەوە
له تازە دى ، تا دەگاتە پېتى دى
بە مەوجى لە چوون و له جوانى
بە دووهەنارى سەر سنگ و
بەدووبولى پرتیشكەوە
بەفرى هاوسى و دلى هاوسى و
بەردى هاوسى بە دین دەبا !

لە ولاشەوە كە دىتەوە
ھەمان بەزنى شووشە ئاسا و
ھەمان نازى ھەناران و
مەمۇلەي ژىر كراسى تەر
چاوى تەر و نازى تەر و
گەمەي كە رویشکەھەتاوى ، ناواچىمەنى بەفر و
گەمەي لەشى ژىر كراسى تەر و قورمز
دیسان بەور و
دیسان بەرد و
دیسان هاوسى بە دین دەبا !

له تهکت دام ئەی نیشتمان
لەودیو ھەلبىزىنى بەفر و
رەقبوونەوەي پىي ئاگىدا
لەودیو تتوى ناو ستيان و

له و دیو گولستانی عیش و
ئاونگی سه ره رمنی (مینا) و
له و دیو چوْلستانی خه میشه و
له ته کتدام ئهی نیشتمان
ئهی و ولاتی ئاونگ و گول
پهروانه و گول
شه هید و گول
من له گه لّتام !!

سپیده ت باش ئهی نیشتمان له بولیلی
که پر پری له پرسیاری چوْله که نه گبه ته کان و
له سیبیه ری کیله نه گبه ته کان !!

که پر پری له توره بی ئه و شیعرانه
توره ن له ره و هز و
توره ن له باز
توره ن له و پیاوانه
له قرچه دا به فری درو دینن !!

له به فردا دارستانی به گره و دینن !!
توره ن ، توره ن ئاله و شاعیرانه
شیعر به شهرت دهنوسن و

شیعر

به شهرت به و که نیشکانه ده به خشن
له ته واشای رووت بوونه و
ته واشای ئیواره لیمۇ و

له شهلا

جوانيان بى بهشيان ناکەن !!

زەمانەيە ئەي نىستمان زەمانەيە

سەرەدەمانى ئىمەش كەسمان رازى نەبووين

وهك پەروانە دەمى مەردن

له سىبەرى باخچەيەكدا بمانىزىن !

وهكى ماسى دەمى دەمردن

تەنها چەم و كچانى ئاو

بە حىكمەت و مەلە و ئەوينمان بىزانن !!

زەمانەيە ئەي نىشتمان زەمانەيە

دەبى تىان

تاماوى چ ژەھرىكى لى بتكتى

وهختى كۆترەكانى عىشق

بە گەمە وە هەلّدەپۈزىن !

وهختى

(مۇنالىزى) كانى وولات

مینا وەنەوشەي چەم سیاوا

بە ستىانى چكۈلەي ھەزار رەنگە وە

ووشك ھەلّدىن !!

نە دەميان بە ماچى دەگاوا

نە رۆحيان بە ختوکەيەك تەر دەبىتە وە !

دەبى تىان

تامى چ ژەھرىكى بات

وەختى بەفر
دەمى بارىن و پرۇوشە
لەسەر بىرڙانگى عەيارە كچى
دادەنىشى
لىٽ ي دانىشى و
بەدەمى تەوسەوە بلىٽ :
يارانى خاك
ھەموو سالىيكتان بەخۆشى
شاخ و شەھيد
كۈل و قەيرە
ھەموو سالىيكتان بەخۆشى
لە ھەزارەيەكى نوى و
لە سالىيکى نوى
بەدەمى تەوس وۇزەھرى تەشهەرەوە بلىٽ

يارانى خاك بەخاك بلىين :
سلاو خاكى داماو سلاو
بەرد دەگرييە و
ئاو دەگرييە و
سياسەت بازەكانى تۆش ھەر دەخەن !
ئاسمان دەگرى و
ھەسارە و باران قىز دەرنى
سياسەت بازەكانى تۆش ھەر دەخەن !

زهمانه يه خاکى داماو

زهمانه يه

رۆيى شاخ و شەو شۆرش رۆيى

رۆيى خويىن و خەون و خەرمانە رۆيى

ئەمیستا كى

بە لالۇكى موحىبەتى

لە نىيو دەمى ئەم رۆژانەت دەنى

ئەوين بە تالانى دەروا و

عەتر بە نارنجىكى قاچاخ و

نارنجىكىش

وهى

وهى لە نازى نارنجىكى

بەمسكى ئايى دەمەشى و

بە تكتى بەھەشت دەمەشى !!

واى خودايىه ئىيمە و وەتنەن

چەنە پېرىن لە تالووكە

لە دەمېكدا

پېرىمان خولىيائى گەنجىيە و

وەك ھەنۇوكە لە ئىواران

لە چلى ژەھر چايەك و

لە پايىزى شىعر

دېرى سەخت و دلى سەخت

واى لە پايىز

واي له دل و
 ديرى سەخت
 تازه گۈزەشت ئە و رۆزىانەي
 من له عىشقا
 به رماڭم بە به رماڭم كەھى سندىبىاد و
 غەزەلم بە غەزەلى وەفايىي دەرۇي !
 سلاو پەروانە مى سلاو
 سلاو كچەكانى ووللات سلاو
 تاك تاك وەرن
 سەرتان بىنىن بە سنگىمە وە
 سېبىھرى ھەر تائىھ مۇويىھك دەرۇن
 وەكۈ ئەوسا
 پەرە لە ئاگر و
 پەرە لە ختوكە و
 پەرە لە قەسىدە !!
 بەر پەنجەرهى ھەر باسوقە
 گۆشتىيىكى من دەرۇن
 پەرە لە ئازادى و
 پەرە
 لە ئەندىشەي ھەزار رەنگە و
 پەرە
 لە گەنمى بە كەروپىشكەي ھەلزاڭتانا !
 درەختىيىكى رەشتالەم و مىنا جاران

بهفر به ئالوش و
 ئالوش به بهفرتان دهدهم !
 درو ناكەم پەروانە مى درو ناكەم
 رى ي شەقامى هەر بائىكەم بىرون
 پەھ لە ئىوارە و
 پەھ لە سرودى نازتان !!
 دەبى ئيان
 تامى چ ژەھرىك بات
 وەختى بهفرى سەر بىرزاڭ و
 بهفرى مىوان
 بهدەمى تەوسەوە بلىنى
 يارانى خاڭ بەخاڭ بلىنى
 كى دەزانى هەنوكە تو
 بۇ خورەمى عەترى دىزراو دەگرىت ؟
 يان يان بۇ ئازادى دىزراو دەگرىت ؟
 كى دەزانى هەنوكە تو
 كەشتى بىرىنى ئەمجارەت
 دەگاتە رۆخ
 يان هەر لەپى
 غەور دەبى و
 نىشىتىمانىش
 وەك زۇرمان ، گۇر غەرېب دەبى !
 يان ئەۋىش وەك هەنلى شەھىد

بەشی بەشی
نەختى حەرف و
بەشی
تۆزى شەمال دەبى !
شەپپور دەگرى و سەنۋور دەگرى و
سیاسەت بازەكانى تۆش ھەر دەخەنن !!
ئەم نېشتىمان

بە فرانبارى / 2005 / ئەلمانىا